

Pesta 1/13 aprile.

Va esí dominec'a. | Redact. : strad'a lui Leopoldu nr. 32.

Nr. 13.

Anulu IX, — 1873.

Pretulu pe annu 10 fl., pentru Romaní'a 2 galbeni.

Altarulú din Carpati.

— S'a cetitu in siedinti'a de la 6 aprile a. c. a „Societátií Petru Maioru.“ —

Susu in culmea de Carpati,
 Cari se uita totu la frati,
 Stá altarulú adoratu
 Printre secolu nencetatu.
 Totu statea si remanea,
 Plói'a nu-lu mai inmoiá,
 Nici sórele nu-lu topiá,
 Nici ventulu nu-lu nimiciá,
 Vijeli'a nu-i stricá,
 Fulgerulu nu-lu derimá ;
 Cà-ci avea o temeliá,
 Care póte 'n veci se-lu tîa,
 Si paretii ca de feru,
 Cari nu pieru in focu si geru,
 Si erá acoperitu
 Ca se stea necontenitu.
 Si altarulú adoratu
 Stá prin secolu nencetatu,
 Si din culmea de Carpati
 Mi-lu vedeau cei departati,
 Si vediendu-lu ori si care
 Se grabiau toti micu si mare,
 Ca se mérga se se 'nchina
 Farmeciloru lui divine,
 Ca s'admire si s'asculte
 Svaturile-i bune, multe,
 Si 'ntorcéndu-se p'a casa,
 Sè faca cum ascultase ;
 Cà-ci altarulú din Carpati
 Invetiá pe adunati :
 Totu virtute si morala,
 Consciintia natiunala,
 Jerifa si abnegatiune

Si iubire de natiune,
 Demnitate de barbatu
 Si caracteru nepetatu.
 Si preotii cei mai mari,
 Apostolii cei mai rari,
 Se 'ntreceau a cuventá,
 Si poporu-i ascultá,
 Cà : „Fratí'a ori ce póte,
 Invrasbirea strica tóte!“

Susu in culmea de Carpati,
 Stá altarulú intre frati,
 Totu statea si remanea,
 Plói'a nu-lu mai inmoiá,
 Nici sórele nu-lu topiá,
 Nici ventulu nu-lu nimiciá,
 Vijeli'a nu-i stricá,
 Fulgerulu nu-lu derimá ;
 Cà-ci avea de temeliá
 Totu poporulu in fratí'a ;
 Si paretii tari ca de feru,
 Multi preotii tramisi din ceru ;
 Si erá acoperitu
 Cu column'a de granitu
 De virtute si morala,
 Consciintia natiunala.

Dar odata, intr'o dí,
 Candu pamentulu se tredí,
 Sórele candu resariá,
 De uimire se 'ngroziá,
 Cà-ci altarulú minunatu
 Lu-gasise ruinatu :
 Se stricase 'n temeliá,
 Nu mai este ce se-lu tîa ;
 Er paretii-i ca de feru,
 Se surpara si totu pieru ;

Si acoperisiulu lui
 Disparù, si-acuma nu-i!
 Dómne sante, ce schimbare,
 Sémenu cu trecutu nu are!
 In locu de flori si verdétia,
 E cenusia si tristétia;
 In locu de priveghiatóre,
 Cucuveica cobitória;
 Si in locu de veselía,
 Mórte trista spre vecía.
 Totulu este o ruina,
 La ce nime nu se 'nchina,
 Cà-ci altarulu renumitu,
 Zace tristu batjocoritu;
 Fruntea-i mandra si 'naltiata
 Adi e 'n tina 'ngenunchiata;
 Si crestinii din trecutu,
 Par' cà toti au disparutu;
 Nici preotii nu mai canta,
 Parasira caus'a santa,
 Dusu-s'au sè se inchine
 Pe la idoluri straine;
 Apostolii de idei
 Se facura farisei,
 Si ca Juda pe Christosu,
 Vendu altarulu gloriosu.
 Èr poporulu, vai de elu,
 Adi sta singuru singurelu,
 Cà nu-i cine sè-lu invetie,
 Nu-su barbati sè-i dea povetie;
 Si elu nesciindu de sine,
 Ratecesce 'n cà straine,
 Parasitu, lasatu de toti,
 Si espusu la lotrii, hoti.
 Toti strainii — ca p'o óia —
 Mi ti-lu taiu, mi ti-lu despóia;
 Elu se uita cu rabadare,
 Cum lu-tunde micu si mare.
 Ffii lui nu vinu s'ajute,
 Ma-lu tundu si ei pe 'ntrecute,
 N'au sfiéla si 'ndurare,
 Nu se temu de Domnulu mare,
 Si cà ceriulu intr'o dí
 I va bate si trezni!
 Dinsii mergu mereu nainte,
 Si prin fapte si cuvinte
 Calca falnicu in picióre
 Totu ce-i bunu, frumosu, sub sóre;
 Ma se urca pe altaru
 Si-lu batjocorescu amaru,
 Cà-ci predica inmororala:
 Umilire natiunala,
 Rolu de ómeni lasi, fricosi,
 Renegare de stramosi!
 Cei venduti cu misieliá
 Ni vorbescu de omenía,
 Cei ce n'au nimica santu
 Predica devotamentu,
 Si misiei farisei
 Dícu cà buni sunt numai ei,
 Cei domniti de ambitiuone
 Trimbitia abnegatiune,
 Ticalosulu vendiatoru
 Jóra cà-i conducatoru,
 Sacrilegii blastemati
 Debutéza ca stimati,

Gurele mai desfranate
 Ne invétia castitate,
 Calculu se bate 'n pieptu,
 Si talhariu-i jude dreptu;
 Jefuirea e — dreptate,
 Tirani'a — libertate...
 Adi virtute si morala,
 Sunt negotiuri de tocméla;
 Èr caracteru si onóre —
 Vórbe góle si usióre.
 Unu principiu nu mai este,
 Convingerea-i o poveste,
 Èr respectulu a peritu
 Si curagiulu e pítitu...
 Cine scie, cine scie,
 Ce urgía o sè fia?!...
 Susu in culmea de Carpati,
 Cari se uita totu la frati,
 Susu altarulu adoratu,
 Ce prin secolu nencetatu,
 Totu statea si remanea,
 Plói'a nu-lu mai inmoiá
 Nici sórele nu-lu topiá,
 Nici ventulu nu-lu nimiciá,
 Vijeli'a nu-i stricá,
 Fulgerulu nu-lu derimá, —
 Adi gelesce ruinatu,
 Parasitu, de toti uitatu...
 Cà s'a ruptu in temeliá,
 Nu mai avea ce sè-lu tia:
 Totu poporulu in fratía;
 Si paretii-i ca de feru:
 Multi preoti tramisi din ceru,
 Au cadiutu si totu mai pieru;
 Coperisiulu de granitu
 In abisu s'a cutropitu:
 Nu-i virtute si morala,
 Consciintia natiunala.

Dómne sante din naltíme,
 Cauta josu spre romanime,
 Si-o ajuta 'n fine ér
 Sè-si innaltie celu altaru:
 Dà-i unire si fratía,
 Ca sè-i puna temeliá, —
 Dà-i apostoli buni si dr' opti
 Ca sè aiba si paretii, —
 Dà-i virtute si morala,
 Consciintia natiunala,
 Ca sè fia-acoperitu,
 Si sè stea necontentitu!

Iosifu Vulcanu.

Emilia Galotti.

— Drama in 5 acte de G. E. Lessing. —

Urmare.)

Appiani.

De-mi mai potu eu aduce a minte? Nici odata nu te vediu altu-feliu in imaginatiunea

mea, si te vediu asié si candu nu te vediu asié.

Emilia.

Asié dara unu vestmentu de aceea-si colóre, de acel'a-si fasonu; — sburandu si liberu —

Appiani.

Escelentu!

Emilia.

Si perulu —

Appiani.

In particular'a loru splendóre bruna; in bucle asié precum le-a undulatu natur'a —

Emilia.

Fara de a uitá ros'a din ele! Da asié! asié! Putna pacientia si me voiu presintă asié inaintea dtale.

SCEN'A VIII.

Comitele Appiani. Claudia Galotti.

Appiani, (privindu dupa dins'a, cu o expresiune trista in fatia.)

Margelele insemnéza lacrimi! Putfina pacientia? Da, numai timpulu déca ar fi afara de noi! Déca o minuta a pendulei nu ar fi in stare sè se dilatese in ani in launtrulu nostru!

Claudia.

Observatiunea Emiliei, domnule comite, pe câtu fu iute, pe atâtu a fostu si nimerita. — Dta esti asta-di mai seriosu decâtu de ordinaru. Unu singuru pasu numai departe inca de tient'a dorintieloru dtale, se pôte ôre ca sè-ti para reu, domnule comite, cà ea a fostu tient'a dorintieloru dtale?

Appiani.

Ah, mam'a mea! poti dta presupune acés-t'a despre fiulu dtale? Inse este adeveratu, asta-di sum turburatu si obscuru ca nici odata. Considera inse numai, stimata dómna, cà a fi inca numai unu singuru pasu departe de tianta si a nu fi pornitu nici odata, strictu luat este totu una. Totu ce vediu, totu ce audiu, — totu ce visezu, mi-predica de ieri si de alaltari acestu adeveru. Una si acésta idea se incatenéza de ori si care alta, pe care trebue si pe care voiescu sè o am: Ce va sè dica acést'a? Eu nu o pricepu.

Claudia.

Me neliniscisci, domnule comite —

Appiani.

Una urméza dupa aceea pe cealalta! Sum iritatu, iritatu a supra amiciloru mei, a supra mea insu-mi —

Claudia.

Cum asié?

Appiani.

Amicii mei pretindu absolutamente de la mine, ca eu sè-i spunu principelui celu putnu unu cuventu despre insuratóri'a mea, mai nainte de a o realisá. Ei mi-concedu, cà nu sum constrinsu la acést'a; inse dicu, cà stim'a fatia cu dinsulu reclama acést'a. Si eu am fostu destulu de slabu, pentru ca sè li-o promitu. — Tocmai voiam sè me mai ducu inca la elu.

Claudia, (suprinsa.)

La principele?

SCEN'A IX.

Pirro, indata dupa aceea *Marinelli* si cei de mai nainte.

Pirro.

Dómna, marcuissulu *Marinelli* s'a opritu inaintea casei si doresce sè afle pe domnulu comite.

Appiani.

Pe mine?

Pirro.

Éta-lu deja aicea. (I deschide usi'a si se retrage.)

Marinelli.

Ti-ceru scusele mele, stimata dómna. — Domnule comite, am fostu la locuanti'a dtale, unde mi s'a spusu, cà te pociu aflá aicea. Am o afacere fórte urgenta cu dta... Stimata dómna, te rogu inca odata sè me scusi; numai câte-va momente, si voiu fi gata.

Claudia.

Pe cari nu voiescu a le intardîá. (Ese facêndu unu complimentu.)

SCEN'A X.

Marinelli. Appiani.

Appiani.

E bine, domnulu meu?

Marinelli.

Viu in misiunea Altetiei Sale a principelui.

Appiani.

Care este ordinulu seu?

Marinelli.

Me simtu fericitu a fi eu interpretulu unei astu-felu de gratie eminente. Si déca comitele *Appiani* nu voiesce a se fortiá de a nu recunosce in mine unulu din cei mai devotati amici ai sei —

Appiani.

Te rogu, déca mi-este permisú, sè me cruti cu o introducere pré lunga.

Marinelli.

Fia deci! Principele se vede necesítatu a tramite unu plenipotentiáru la ducele de Massa, in caus'a insuratórei sale cu principes'a fiica sa. Elu a fostu timpu lungu nedecisu, cà pe cine sè aléga? In fine alegerea sa cadíu pe dta, domnule comite.

Appiani.

Pe mine?

Marinelli.

Si acést'a — déca de altu-cum amicitiei i este permisú a se laudá — nu fara concursulu meu —

Appiani.

Intr'adeveru, me transpuni in perplesitate pentru o recunoscintia. De multu deja nu me mai acceptam, ca príncipele sè binevoiésca d'avé trebuintia de mine.

Marinelli.

Sum convinsu, cà i-a lipsitu singuru numai o démna ocaziune. Si déca si una ca acést'a nu ar fi inca démna destulu pentru unu barbatu ca comiféle Appiani: atuncea fara indoiéla, — cà amicitia mea a fostu precipitata.

Appiani.

Amicitia si éra amicitia, totu la alu treilea cuventú! Cu cine vorbescu eu óre? Amicitia marcuisului Marinelli nici prin visu nu mi ar fi trecutú.

Marinelli.

Mi-recunoscú erórea, domnule comite, neiertabil'a-mi eróre, cà am voitu sè-ti fiu amicu fara permisiunea dtale. Cu tóte aceste, ce are de a face? Gratia principelui, onórea ce ti se ofere remanu aceea ce sum si nu me indoiescu, cà o vei primí cu ardóre.

Appiani, (dupa óre-si cari reflexiuni.)
Fara indoiéla.

Marinelli.

E bine sè mergemu dara!

Appiani.

Unde?

Marinelli.

La Dasalo, la príncipele. Tóte sunt dejagata si trebue sè pleci inca asta-di.

Appiani.

Ce ai dísu? inca asta-di?

Marinelli.

Ar fi mai bine inca chiar in ór'a acésta, decátu in cea urmatória. Caus'a este de o importantia estrema.

Appiani.

In adeveru? Atunci regretu pré multu, cà trebue sè refusu onórea pe care príncipele o a destinatú pe sém'a mea.

Marinelli.

Cum?

Appiani.

Eu nu pociu sè plecu asta-di. nici mane; nici poimane chiar.

Marinelli.

Glumesci, domnule comite?

Appiani.

Cu dta?

Marinelli.

Incompáribilu! Déca glum'a acésta este la adres'a principelui, atunci ea este cu atátu mai vesela. Dta nu poti?

Appiani.

Nu, domnulu meu, nu. Si eu speru, cà insu-si príncipele va aflá scus'a mea de valida —

Marinelli.

Sum fórté curiosu sè o afli.

Appiani.

Oh, ea este numai o bagatela! Vedi dta eu inca asta-di am sè-mi i au o consórté.

Marinelli.

E bine? si apoi?

Appiani.

Si apoi? si apoi? Intrebarea dtale este alu dracului de naiva.

Marinelli.

Avemu esemple, domnule comite, cà nuntele se potú amaná. De si eu din parte-mi nu sum de parere, cà prin acést'a se ofere totude-una vre-unu serviciu fidantiatei séu fidantiatului. Impregiurarea acést'a póte sè aiba si partea sa neplacuta. Inse totu-si, eu credu cà ordinulu suveranului —

Appiani.

Ordinulu suveranului? a suveranului? — Unu suveranu pe care ni l'amu alesu noi insine, strictu consideratu, nu pré este suveranulu nostru. Concedu, cà dta esti deobligatu fatia cu príncipele la o supunere neconditionata. Nu asié inse si eu. Eu am venitu la curtea lui ca unu voluntaru. Voiam sè am onóre a-i serví, nu inse de a me face sclavulu seu. Eu sum vasalulu unui suveranu mai mare —

Marinelli.

Mai mare séu mai micu: suveranulu este suveranu.

Appiani.

Nu voiescu a discutá despre acést'a cu dta! Ajunge, comunica principelui ceea ce ai

auditu: că regretu a nu me află in pozițiune de a primí grati'a sa; pentru că tocmai asta-di inchieiu o aliantia de la care depinde tóta ferircirea mea.

Marinelli.

Nu ai fi aplecatu a-lu pune totu de odata in pozițiune sè afe cu cine?

Appiani.

Cu Emilia Galotti.

Marinelli.

Cu fiic'a acestei case?

Appiani.

Da, a acestei case?

Marinelli.

Hm! hm!

Appiani.

Ce va sè dica acést'a?

Marinelli.

Numai atât'a, că astu-felu ar fi cu atâtu mai usioru de a sistá ceremoni'a pana la rein-tórcerea dtale.

Appiani.

Ceremoni'a? Numai ceremoni'a?

Marinelli.

Indulgentii parinti nu voru fi asié de ne-induplecabili.

Appiani.

Indulgentii parinti?

Marinelli.

Si ce se atinge de Emilia, apoi ea de si-guru va remané a dtale.

Appiani.

De siguru? Scfi că cu „de sigurulu“ dtale esti ó maimutia intréga.

Marinelli.

Mie acésta, comite?

Appiani.

Pentru ce nu?

Marinelli.

Ceriulu si infernulu! Vomu mai vorbí despre acésta.

Appiani.

Pah! malitiósa mai póte fi maimuti'a acésta, inse —

Marinelli.

Trasnetu si fulgeru! Comite, ti-ceru sa-tisfactiune.

Appiani.

Se pré intielege.

Marinelli.

Si mi-o asiú procurá la momentu: numai nu voiéscu sè-i stricu gingasiului fidantiatu diu'a de asta-di.

Appiani.

Ce nobletia de anima! Dara nu! Nici de-

cum! (Luandu-lu de mana.) De a fi tramisu asta-di la Massa nu am fara indoiéla nici ó placere: pentru de a face inse ó preambulare cu dta mi-remane inca timpu destulu. Aide, vino numai vino!

Marinelli, (smulgându-se din man'a comitelui si esîndu.)

Putîna pacientia numai, comite, pa-cientia!

SCEN'A XI.

Appiani. Claudia Galotti.

Appiani.

Piei miserabile! Ha! acésta a fostu buna. Sangele mi-s'a infierbintatu. Me simtiu acu-ma altu-felu si mai bine.

Claudia, (grabindu si ingrugiata.)

Dumnedieule! domnule comite. Am au-dítu ó cértá infocata. Fati'a-ti este inflamata. Ce s'a intemplatú?

Appiani.

Nimica, stimata dómna. — Siambelanulu Marinelli mi-a facutu unu mare serviciu. Elu m'a dispensatu de a me mai duce la prin-cipele.

Claudia.

Intr'adeveru?

Appiani.

Acuma putemu porní cu atâtu mai cu-rendu. Me ducu sè intetiescu pe ómenii mei si indata voiú fi éra-si aicea. Intr'aceea Emilia inca va fi gata.

Claudia.

Pociu fi liniscita de totu, domnule co-mite?

Appiani.

De totu, de totu, stimata dómna.

(Ea intra, si elu ese.)

(Finea actului alu doile.)

Actulu alu treile.

Scen'a: ó antisala in castelulu principelui.

SCEN'A I.

Principele. Marinelli.

Marinelli.

Tóte au fostu insedaru; elu a refusatu cu celu mai mare dispretiu onórea oferita.

Principele.

Astu-feliu dara tréb'a remane asié? Asié dara totu-si se va seversi? In modulu acesta Emilia va fi inca asta-di a lui.

Marinelli.

Precum se pare da.

Principele.

Eu mi-promiteam atâtu de multu de la planulu dtale. Cine scie câtu de stangaciu te vei fi purtatu. Déca se intempla vre-odata, ca consiliulu unui natarau sè fia bunu, apoi trebue sè-lu esecute unu barbatu genialu. La acésta ar fi trebuitu sè me gandescu mai de timpuríu.

Marinelli.

Éta ce frumosu me vediu remuneratu!

Principele.

Si pentru ce erai sè fi remuneratu?

Marinelli.

Pentru cà eram sè-mi periclitezú chiar si viéti'a in caus'a acést'a. Dupa ce am vediutu, cà pe comitele nu-lu pociu induplecá nici prin seriositate nici prin ironía, de a preferí onórea amorului, me incercai sè-lu aducu in furia. I-am dîsu nisce cuvinte, in urm'a carora elu si pierdù pacienti'a. — In fine m'a ofensatu si eu i-am cerutu satisfactiune, si inca la momentu. Calcululu meu erá: séu eu pe elu séu elu pe mine. Eu pe elu: apoi teremulu este intregu alu nostru. Séu elu pe mine: e bine fia; atunci elu trebue sè fuga si principele profita celu putînu timpu.

Principele.

Ai fostu capabilu, Marinelli, sè faci una ca acést'a?

Marinelli.

Ha! déca ar puté prevedé cine-va, candu este asié nebunu de a fi gata a se sacrificá pentru cei mari, déca ar puté scí cine-va câtu de recunoscatori voru fi ei —

Principele.

Si comitele? Elu are renumele de a nu asceptá sè i se dîca asié ceva de dóue ori.

Marinelli.

Dupa ce a cadíutu; fara indoiéla cà nu. Cine i-o póte luá in nume de reu? Elu mi-respunse, cà din intemplanare asta-di are sè faca unu ce cu multu mai importantu, decâtu a-si frange gâtulu cu mine. — Si astu-felu mi-puse terminu cele d'antâiu optu dîle dupa nunt'a sa.

Principele.

Cu Emilia Galotti! Ide'a acésta me face sè nebunescu! Dupa aceea ai lasatu tréb'a intr' atât'a si te-ai dusu — si apoi mi-vfi sè te laudi, cà ti-ai periclitatu viéti'a pentru mine; cà te-ai sacrificatu pentru mine —

Marinelli.

Dara ce ai fi voitú, Alteti'a Ta, sè fi facutu mai multu?

Principele.

Sè facu mai multu? Ca si candu ar fi facutu ceva!

Marinelli.

Dara én sè audímu, gratíose stapane, ce ai facutu dta pentru dta insu-ti? Ai fostu asié de fericitu de a-i mai vorbí inca in biserica. — Cum te-ai intielesu cu dîns'a?

Principele, (cu ironía.)

Curiositate in abundantia! Pe care trebue sè o satisfacu. Oh, tóte au decursu dupa dorintia. Nu mai este necesariu sè te mai ostenesci si mai departe, pré servilulu meu amicu! Ea a prevenitu mai de jumetate dorinti'a mea. Lipsiá numai ca sè o iau indata cu mine. (Rece si imperativu.) Acuma ai aflatu ce ai voitú sè scfi. Te poti duce!

Marinelli.

Te poti duce! Da, da; acésta este finea cantecului! si ar fi chiar si presupunendu, cà asiu voi sè incercu inca si imposibilulu. Am dîsu imposibilulu? Nu ar fi tocmái asié imposibilu: inse temerariu! Déca amu avé pe fidantiata in puterea nóstra: apoi asiu garantá, cà din nunta nu s'ar alege nimica.

Principele.

Mei! pentru câte nu vré sè garanteze omulu acesta! Mai lipsesce numai, ca sè-i dau o comanda din gard'a mea de corpu, pentru ca sè se puna la panda pe drumulu tierei si elu in persóna cu cinci-dieci de ani ce-i are sè se arunce a supra unei trasuri, din care apoi sè rapésca o copila si sè o aduca in triumfu la mine.

Marinelli.

Adesea s'a sedusu o copila cu forti'a, fara ca sè fi avutu aparinti'a unei seduceri fortiate.

Principele.

Déca ai fi in stare sè faci asié ceva, nu ai mai pierde vorbe multe insedarú.

Marinelli.

Se cere inse ca cineva sè nu fia responsabilu pentru urmàri. S'aru puté intemplá nenociri —

Principele.

Si este óre datin'a mea, de a face responsabili pe ómeni pentru nisce lucruri, pentru cari nu potú sè fia.

Marinelli.

Atunci, gratíose stapane — (se aude o puscatura din departare.) Ha! ce sè insemneze

acést'a? Am auditu eu óre bine? Nu ai auditu si Alteti'a Ta descarcandu-se o puscatura? Éta si alt'a!

Principele.

Ce va sè dîca acést'a? ce se intempla?

Marinelli.

Ce credi sè fia óre acést'a? Cum déca eu asiu fi mai activu decâtu presupuni?

Principele.

Mai activu? Vorbesce —

Marinelli.

Scurtu dîsu : aceea despre ce am vorbitu se intempla.

Principele.

Este posibilu?

Marinelli.

Numai sè nu uiti, principe, aceea ce tocmai m'ai asigurat. Inca odata, posedu parol'a Altetiei Tale.

Principele.

Dara dispositiunile voru fi totu-si de asié —

Marinelli.

Cum numai s'au pututu! Esecutarea este concrediuta unoru individi pe cari pociu comptá. Drumulu duce nemijlocitu pe langa gril'a parcului. O parte din ei deci voru fi atacatu trasur'a. dandu-si aerulu, cà voiescu sè predeze. Cealalta parte din ei, intre cari se afla si servitoriulu meu, va fi alergatu din parcu éra-si dandu-si aparinti'a, cà vinu in ajutoriulu celoru atacati. In decursulu luptei, ce se va nasce in aparintia intre ambele parti, servitoriulu meu va pune man'a pe Emilia, ca si candu ar voí sè o scape si o va duce prin parcu in castelu. Ce dîci la acést'a, principe?

Principele.

Me suprindi intr'unu modu fórte straniu. Si simtiu o angustietate de anima. (Marinelli pasiesce la feréstra.) In ce parte privesci?

Marinelli.

Trebue sè fia in directiunea acést'a! Da! da! éta cà deja apare o masca in dosulu grilei venindu in fug'a mare a calului; fara indoiéla pentru ca sè-mi relateze despre reusita. Departa-te, Altetia!

Principele.

Ah, Marinelli —

Marinelli.

E bine? Nu este asié, acuma am facutu pré multu, si inainte cu câte-va mominte pré putînu?

Principele.

Nici decum. Inse cu tóte aceste me uimescu —

Marinelli.

Te uimesci? Mai bine tóte deodata! Currendu retrage-te! Masc'a nu trebue sè te védia. (Principele se duce.)

SCEN'A II.

Marinelli si indata dupa aceea *Angelo*.

Marinelli, (ducêndu-se éra-si la feréstra.)

Éta colo trasur'a se intórce incetu spre cetate. Atátu de incetu? Si pe fia-care portiera câte unu servitoru? Aceste sunt nisce semne, ce nu-mi convinu: se póte cà intreprinderea sè fi reusitu numai pe jumetate; se póte cà reconducu in tóta comoditatea pe unu ranitu — si nu unu cadavru. Masc'a descaleca. Este Angelo in persóna. Acestu temerariu infuriatu! In fine aicea elu cunósce càile secrete, mi-face semnu. Trebue, cà este siguru de tréb'a sa. — Ha, domnule comite, care nu voiai sè pleci la Massa; acuma trebue sè faci unu drumu si mai lungu! Cine te-a invetiatu a cunósce asié bine maimutiile? (Ducêndu-se spre usia.) — Fara indoiéla cà sunt malitóse. E bine, Angelo?

Angelo, (ce si-a luat masc'a.)

Fîi atentu, domnule siambelanu! Indata trebue sè o aduca.

(Va urmá.)

I. G. Baritiu.

Tu si eu.

recum radiei aurie
I suride cu amoru
Ori ce flóre din campia,
Pe alu plaiului covoru:
Astu-felu radiei de lumina,
Ce straluce 'n ochiulu teu,
Suffetulu meu i se 'nchina
Ca si la unu raiu alu seu.

Si cum flórea cea plapanda,
Si-inchina sórtea blanda
La alu sórelui favoru:
Astu-felu anim'a-mi aprinsa,
Si-concrede viéti'a 'nvinsa
Numelui teu plinu de doru!

M. Toma.

S A L O N U :

Societatea pentru fondu de teatru.

Adunarea generala a Societății pentru fondu de teatru romanu, conformu concludului adusu, se va tie-né in orasiulu Caransebesiu la 27 si 28 aprile an. c. calind. nou, cu urmatóri'a

Programa :

Diu'a prima, 27 aprile.

1. Presiedintele va deschide adunarea la 11 óre, in localitatea ce va fi destinata pentru siedintiele adunării generale.
2. Dupa deschidere se voru alege doi secretari ad hoc.
3. Unulu din secretarii Societății va dá cetire raportului comitetului despre lucrările sale de la ultim'a adunare gen.
4. Se va ceti raportulu despre starea cassei Societății, si peste totu despre membrii si averea totala a Societății.
5. Se va alege o comisiune de 5 membri pentru cercetarea raportului cassariului.
6. Se va alege o comisiune de 5 membri, la care se voru inscrie acei onorab. domni, cari voru voi a fi membrii Societății, séu a dá oferte in bani, precum si pentru a primi tacese de la membrii de pana acuma.
7. Se va alege o comisiune de 5 membri, la care se voru aretá propunerile, ce s'aru face spre inaintarea scopului Societății.
8. Se voru tiené discursuri corespundietóri scopului Societății si aretate mai antâiu comitetului.

Diu'a a două, 28 aprile.

1. Deschidendu presiedintele siedinti'a, se va ceti si verificá procesulu verbalu alu siedintiei trecute.
2. Comisiunea esmisa pentru inscriere de membri si primire de tacse si oferte, va face raportulu seu si se va luá conclusiunea necesaria.
3. Comisiunea esmisa pentru cercetarea cassei va raportá despre acést'a si se va luá conclusiune a supra raportului.
4. Comisiunea esmisa pentru propuneri va raportá despre aceste, si se voru luá conclusiunile necesarie.
5. Se va alege comitetulu Societății pe cei trei ani urmatori.
6. Se va decide locul si diu'a adunării generale venitorie.
7. Se va alege o comisiune pentru verificarea procesului verbalu alu siedintiei de asta-di.
8. Presiedintele va inchide adunarea.

Pest'a, din siedinti'a comitetului, tienuta in 25 martiu 1873.

Isifu Vulcanu,
secretariu.

Dr. Alesandru Mocioni,
vice-presiedinte.

Doctorés'a de medicina si amorulu.

Eu sum unu omu fórte liberalu. Sum unu democrat — non plus ultra. Unu amicu alu meu are unu cunoscutu, care e ruditu cu unu barbatu, carele e mare admiratoriu alu lui — Castellar.

Cà nu ve intereséza? O scfu bine. Dar trebui a ve convinge din capulu locului, cà eu partinescu tóte ideile de egalitate si libertate, — ca, cetindu sirele următorie, sè nu me acusat pe nedreptu, incarcandu-mi in spate titlulu de „conservativu ruginitu.“

È bine, ca unu liberalu ce sum, am fostu si eu unu luptatoriu alu emancipării femeiloru: de candu inse invetiai a cunósce câte-va femei, cari studiaru medicin'a, — devenii in privinti'a acést'a fórte reactivu-nariu.

Sè vi spunu caus'a!

Afara de liberalu, ce pretindu a fi, eu mai sum si sentimental.

Me inchinu acelu principiu, cà placerea cea mai nalta a vietii nóstre consta in farmeculu unoru ilusiuni.

Represintantele acestoru ilusiuni sublimu e sec-sulu femeiescu. O femeia fara ilusiuni, e o flóre fara mirosu, — unu clopotielu fara sunetu, — o fintia dis-armonioasa.

Mi-place femei'a, pana ce ea remane — femeia, adeca farmeculu ilusiuniloru nóstre in viéti'a acést'a; dar ea nu me mai incanta, déca ese din sfer'a activitătii sale destinate de Creatorulu.

Dialogulu urmatoriu, intre o doctorés'a de medicina si unu june, ve va convinge si pe dvóstre, cà femei'a déca si-parasesce cerculu seu naturalu nici decátu nu mai póte sè fia farmeculu ilusiuniloru nóstre.

Elu: Domnisióra, mi-punu anim'a la piciórele dtale!

Ea: Ce vorbe de risu!

Elu: Ce audu?

Ea: Dar nu scfi dta, cà tóte conceptiunile si intipuirile se facu in creri?!

Elu: E bine, asié dara punu crerii mei la piciórele dtale.

Ea: Déca miscările molecularie ale organulu mentalu alu dtale ti-reproducu fati'a mea intr'unu modu neplacutu, bé vr'o mixtura séu altu ceva!

Elu: Fanny!

Ea: Recipe: *Extracti aboës 3.50, — extracti rhei compositi 1.75.*

Elu: Pentru Dumnedieu, ce limba!

Ea: Limb'a sciintiei.

Elu: Dta mi-prapadesci anim'a.

Ea: Anim'a e unu muschiu capabilu de contractiune in gradulu celu mai innaltu, care nu are nimica de a face cu intipuirile dtale.

Elu: Oh! prosa séca! Cum ti-poti bate jocu astu-felu de unu organu mentalu, care numai pentru dta...

Ea: Camer'a creriloru dtale mi se pare a fi pré

mica... Manca masere, sè-ti intre mai multu fosforu in capatîna!

Elu: Fanny!

Ea: Domnulu meu, nu potu sè te ascultu. Pentru aceea sectionàmu òre noi atâte cadavre, ca in fine sè ne supunemu sclaviei unui barbatu? Pentru ce inve-tiàm noi anatomia? Pentru ce fumàm noi tigarete Laferme si Canaste usiòre nr. 5? Ca sè dovedimu, cà si noi suntemu egale cu barbati!

Elu: Dar domnişóra... dta nu me intielegi... Eu nici decãtu n'am cugetatu...

Ea: Fulgeru si tresnetu! Ti-spunu, cà nu vreu sè sciu nimica de dta. Du-te la draculu!

Elu: O Dòmne!

Ea: Lasà-me-vei singura? Mai am sè cetescu câte-va capitule despre sectionarea capatînei.

... Elu se duce.

Sè ne resunàm!

Nu sum in contra emancipării ratiunale a femeiloru. E intrebare inse, deca prin acèsta emancipare ele càstigu ceva?

Eu am vorbitu de farmece si ilusiuni.

Am voitu sè dovedescu, cà nici decãtu nu pòte sè fia farmecatória o femeia, care ni vorbesce de esistinti'a nòstra anatomica si fisicala.

Pe dumnedieulu meu, nu dîcu acèst'a din invidia, ura, dispretiu, nici de fric'a de concurinti'a vòstra, gentile femei, — ci din iubire pentru secsulu vostru.

Vreu sè remaneti totu frumòse in ochii barbatiloru!

Sè pastrati totu-de-una farmeculu ilusiuniloru, si-atunce toti ómenii de bine si de anima vi sè voru inchinà.

Figaro.

B o m b ó n e.

Inainte de a plecà membrii delegatiunii la Viena, unu june deputatu — se dice — a intelnitu pe strada pe contele Lónyay.

— Speru, — i dîse exministrulu, — cà in Viena nu vei votà pentru pretensiunile guvernului.

— De siguru nu, — respunse junele deputatu, — cà-ci in anulu trecut dta m'ai rogatu sè le votezu, si scii cà eu nici atunce nu le-am votatu.

Unu parinte vorbindu cu unu strainu despre fi-c'a sa, dîse:

— Domnule, eu n'am datin'a a-mi laudà fèt'a; dar totu-si trebeu sè-ti spunu, cà ea e o fica amabila, o socia frageda, o mama ingrigitòria, o buna econòma, pe scurtu — ea-i farmecatória.

Intr'una din siedintiele delegatiunii dietei Ungariei s'a intemplatu dîlele trecute urmatòri'a istoriòra comica.

In comisiunea afaceriloru esterne delegatii Th. Prilezsky si V. Brogyányi interpelara pe baronulu Orczy.

Dreptu respunsu, dlu baronu luà in mana „cartea rosia“, o deschise la o depesia francesa, si dîse lui Prilezsky:

— Cetesce cu vòce 'nalta; candu vei sosi la pasagiulu care contine respunsulu la interpelatiunea ta, te voiu face atentu.

Prilezsky incepù numai decãtu a-si cautà tòte busunariiele, apoi dîse:

— Mi-am uitatu ochilarii a casa, si fara ochilari nu potu ceti, dar Brogyányi pòte.

Dar Brogyányi la rondulu seu dîse, cà nici elu nu pòte ceti fara ochilari, pe cari asîsdere i-a uitatu a casa.

Intr'aceste inse Prilezsky si-gasi ochilarii, si i dadù lui Brogyányi, sè cetesca cu ei.

Dar Brogyányi nu pòte ceti cu ochilari straini.

Moralu: Se cautu unu sticlaru, care sè faca asiè ochilari, incãtu si unii membrii ai delegatiunii dietale sè pòta ceti depesiele — francese.

Intr'una din dîle, doctorulu X. mersese la venetòria. Tòta diu'a umblase prin padure fara a putè impuscà cea mai mica pasere. Obositu, cu gent'a gòla, cu hainele prafuite, se intorcea a casa desperatu, candu se intalnì cu unu amicu.

— Hei bine! doctore, ai venatu multu?

— Asiè! n'am venatu nimica.

— Curiosu lucru.

— De adi diminètia alergi si sè nu poti omori nimica? Sè te inveti minte, sè nu-ti mai parasesci clientel'a.

Mediculu Z... dîlele trecute, cautà vr'o macsimã frumòsa, dîsa de vr'unu mare autoru, ca s'o graveze pe usi'a cabinetului seu de consultatiuni. Neputendu aflà singuru ceva care sè-lu satisfacã, — se adresà la dlu L..., unu diavolu si jumetate. Acesta, dupa câte-va momente de reflesiune, strigà triumfatoru:

— Am gasitu, scumpe Z... Nimicu nu pòte fi mai distinsu si mai potrivit dorintiei tale. Gravèdia pe usi'a-ti nemuritorulu versu alu lui Dante:

„Lasciate ogni speranza, voi che entrate.“

CE E NOU?

* (Unu presentu romanescu pentru archiduces'a Gizella.)
** Intre nenumeratele presenturi, ce archiduces'a Gizella va primì cu ocasiunea cununiei sale, nu este nici unulu mai interesantu si mai poeticu, decãtu unulu romanescu. A nume districtulu Naseudului a decisu a daruì archiducesei-mirese unu imbracamentu intregu de mirèsa, facutu dupa portulu poporalu romanescu de pe acolo.

* (Cununìa archiducesei Gizella) cu principele Leopoldu se va face la Viena dupa urmatòri'a programa: mercuri la 16 aprile sér'a la 8 òre se va tienè concertu si cercele (serata de conversatiune) in redutulu micu; joi la 17 aprile iluminatiunea orasiului Viena; vineri la 18 aprile actulu abdicării archiducesei; la trei òre prandiu familiaru in salonulu de marmore; sér'a represintatiune de gala in teatrulu de opera; sambeta la 19 aprile dupa mièdia-di la 5 òre prandiu de gala in salonulu de ceremonie; dominica la 20 aprile la 12 òre cununìa miriloru; dejunu in cercu familiaru, caletoria la Salzburg cu trenu de curte.

** (La cununie a archiducesei Gizella.) Toalet'a de mirésa stă deja gata, e frumósă, dar simplă. Tóta se compune din moire antique alba, brodată cu argintu; hain'a imperatesei s'a facutu din moire antique vêneta de colórea viorelei. — Dupa ospetiu, noii casatoriti voru face o excursiune de trei dîle la Salzburg, si de acolo voru plecá la München, unde voru fi intimpinati precum scriseram in nr. trecut. — Dintre curtile straine, voru fi represintate prin tramisi speciali urmatóriele: prussian'a, saxonian'a, belgian'a, rus'a, si precum se crede cea engleza. — La 4 aprilie imperatulu a primitu o deputatiuno a primariei orasiului Viena, promitiendu-i a participá, dimpreuna cu toti membrii familiei domnitórie, la balulu ce se va dá in onórea cununiei archiducesei Gizella. — Orasiulu Buda a facutu o fundatiune de 20,000 fl. in memori'a cununtiei archiducesei. — Balulu de gala alu comunitátii Viena se va tiené la 17 l. c. in salele societátii amiciloru de musica. Ordinea de dantiuri va cuprinde fotografi'a miriloru. — Comunitatea Viena va predá miresei unu album, care va contine 14 tablouri, cari represinta principalele puncte ale Vienei. — Guvernulu Ungariei va infintiá unu asilu pentru orfanii lucratoriloru de la minele tesaureatului regescu. Acest'a se va numi „Azilulu Gizella.“

** (Pentru loteri'a din Deva) au mai incursu urmatóriele obiecte: o perina impletita de lana de dn'a Carolina Orbonasiu Marin in S. Regen; unu cortu de dame garnitu, — o manésca de camašia, de dn'a Maria Lemeni in S. Regen; unu covoru de mésa, brodatu pe fileu de dn'a Maria Schwarz Marinu unu sachet pentru manusi, brodatu cu firu si metasa de dr'a Maria Romanu in Aradu; trei-dieci fl. de dr'a Marta Fogarasiu in Lipova; unu etui de sugare cu musica, de dn'a Alesandra Gligoru Mateiu in Sibíu; unu etui cu unu serviciu de mancare de argintu, de dn'a Catarina Ridel in Petrosieni; unu portu buchetu de sedef cu email de dn'a Teresia Koos in Deva; unu pupitru de cetitu, sculptatu de dr'a Iosefina Lobontiu in Sibíu; o perina de ace, brodată de dn'a Cecilia Barsay in Deva; o perina de ace lucrata cu atia si metasa de dn'a Elena Várady in Deva; o paruchia vase de porcellan emailate, o paruchia sfesnice, de dn'a Elefteria Cristea in Sibíu; o vasa de porcellan aurita pentru fructe, unu sasietu pentru batiste, de dn'a Antonia Barsay n. Bruckenthal in Deva; unu pastratoriu de epistole brodatu cu perle, de dn'a Maria Barsay in Barcia; o lupa de dr'a Rosa Barsay in Barcia; o perina brodată, de dr'a Elisa Szereday in Deva; unu tablou picturatu in oleu de propri'a mana, de dr'a Amalia Lazaru in Deva; o paruchia papuci brodati, de dr'a Catarina Lazaru in Deva; o marca de carte brodată, de dr'a Antonia Lazaru in Deva; unu portu ace brodatu de dr'a Anda Naláczy in Deva.

** (Delegatiunile dietelorú cis- si transilvanice) s'a deschisu la 2 aprilie in Viena. Se spera, că siedintiele nu voru durá mai multu de câtu trei septemani.

** (Noulu trenu de curte alu imperatesei si reginei) se construéza chiar acuma la Praga. Acest'a va avé urmatóriele parti: Dóue vagóne de salonu; primulú va avé patru despartiaminte, si anume, unu cupeu pentru suita, unu salonu, o camera de toaleta, si unu micu cupeu pentru cameriera. Salonulu are patru feresti, in elu se afla unu divanu, unu divanu pentru canele imperatesei, o mésa de scrisu si trei scau-

ne; oglinda, cuptoriu si luminári de parete. Alu doile vagonu de salonu contine unu cupeu inchisu, unu salonu, unu closet, si o terasa deschisa acoperita. Cupeulu de dormitu are trei feresti, si stă in legatura cu odai'a camerierei. In acestu cupeu se afla unu patu cu perdele, dóue taburete, o mésa de toaleta cu o oglinda mare si luminári de parete. Tóte incaperile sunt obduse cu tapete. Stofele mobileloru constau — la dorinti'a espresa a Maj. Sale — din rips de metasa verde si grea. Costulu ambelorú vagóne se va urcá la 40,000 fl.

** (Unde nenorocirea e mai mare, acolo unu „Haupttreffer“ e mai folositoriu!) Despre acestu adeveru necontestabilu s'a convinsu dílele trecute unu negutiatoriu din Viena. Siefulu unui comptoriu de bursa, Kanitz, in urmarea speculatiuniloru nereesíte, la 31 martiu erá sè p'ací sè anuncie falimentu. Dar éta in 1 aprilie, elu cástigá cu unu losu de creditu 200,000 fl. — Astu-felu apoi elu si-plati tóte detoriile.

** (Sciri personale.) Dlu Corneliu Batinu, din Maramuresiu, a facutu dílele trecute censura avocatiala.

— (Dnii frati Mocionesci) si-voru edificá in Pesta o casa nóua cu trei etagiuri in strad'a regésca. Acéstă va fi — in câtu scimu noi — a siese casa a loru in capital'a Ungariei.

— (Choler'a) éra-si incepe a se ivi in Buda-Pesta.

Societati si institute.

‡ (Societatea pentru fondu de teatru romanu) — precum se vede din anunciulu publicatu mai susu — va tiené adunarea sa generala la Caransebesiu in' 27 si 28 aprilie. Mai adaugemu, că acolo deja s'a formatu unu comitetu pentru arangiarea acestei serbatori nationale, care a dóu'a dí se va incheiá cu unu balu. Societatea s'a mai sporitu cu unu membru. Dlu Ioanu Puscariu, jude la tribunalulu supremu, s'a declarat membru ordinariu cu 100 fl., platindu de ocamdata interesele, si a nume 6 fl. a si versatu in cass'a societátii; dlu Vincentiu Babesiu a platitu totu in dílele trecute 9 fl., tacs'a de membru pe unu anu si jumetate.

‡ (Societatea „Petru Maiorú“) s'a adresatu in 1 martiu c. n. catra comitetulu francesu, constituitu la Paris, spre a impartí între Romani si Slavi carti francesce, — rogandu-se a fi impartesita de acestu favoru. Dílele trecute apoi a si primitu urmatoriulu respunsu imbucuratoriú:

„Paris 2 apr. 1873, 7 Place d'Eylau.

„Domniloru,

„Respundiendu la epistol'a, ce ati binevoitu a-mi adresá cu datulu de 1 martiu a. c., am onóre a vi anuncíá tramiterea unui pachetu marcatu „E. P. 14.“ si portandu de a supra numele „M. Mihali“, vice-presiedintele dvóstre.

„Acestu pachetu, care va parasí Parisulu mane cu traaur'a repede, contine 126 volume destinate societátii dvóstre si 26 volume destinate gimnasiului din Bradu, caruia speru că veti binevoí a ve insarciná a le transmite.

„Acéstă prima expeditiune, ce sperámu a o puté completá mai tardíu, se compune mai alesu din clas-

sicii : Corneille, Racine, Roileau, Molière, Montesquieu, Pascal etc. opuri de istoria, de caletoria si de legi.

„Mai multe din aceste opuri, ce vi le adresăm, nu sunt noue, dar suntem siguri, că acele sunt totuși de unu folosu profitabilu.

„Unu numeru ôre-care din ele vi s'a oferitu de catra scôl'a normala superiôra, o scôla acést'a unde se forméza toti profesorii cari apoi impoporeza liceele si colegiurile nôstre. Credemu, că veti primí cu placere acestu *semnu de simpathia*.

„Ni pare reu, domniloru, că n'amu pututu respunde mai de graba la cererea dvôstre, dar amu avutu necesitate de timp, spre a culege cartile cari vi le espedăm.

„Mai pregatimu inca si alte espeditiuni pentru Romanii din Ungari'a, si sperăm că nu va trece multu pana ce le vomu completá.

„Multiamindu-ve din adanculu animei, domniloru, pentru cuvintele calduróse ce ati binevoitu a ni adresá, am onóre la rondulu meu a vi esprimá atâtu in numele meu, câtu si in numele amiciloru cu cari sum asociatu, *viulu interesu ce-lu portámu pentru desvoltarea si nisuint'a dvôstre*.

„Noi credemu, că Romanii sunt chiamati a ocupa unu locu in lume prin lucrare si instructiune; si nu ne vomu puté felicitá de ajunsu, deca prin modest'a nôstra initiativa vomu puté mijloci vr'unu profitu in privinti'a acést'a.

„Me servu de acést'a oca siune, spre a ve rogá, domniloru, sè primiti asiguranti'a simtieminteloru mele fratiesci si devotate.

„Pentru comitetu:

„Picot m. p.“

Literatura.

* („*Column'a lui Traianu*“) de la 15 martiu contine urmatóriele: Salutarea „Revistei Contimporane“, — Clinic'a ophthalmologica din spitalulu Coltiea, de dr. V. I. Vlădescu, — Casandra, balada de Schiller, tradusa de G. R. Melidonu, — Cantecu popularu despre Eliadu, — O epistola inedita a lui Eliadu, — Nu me iubi, poesia de M. Burla-Cugler, — Cum se scrie la noi istori'a, de Gr. G. Tocilescu, — Oxygenulu ca medicamentu, de dr. Z. Petrescu, — Unu actu istoricu, — Istori'a critica a Romaniloru de B. P. Hasdeu, — Industri'a romana, de P. S. Aurelianu.

* („*Tartufulu*“ de Molière,) comedia in cinci acte, a esítu de sub tipariu la Bucuresci, tradusa romanesce in versuri de dlu D. Chirulescu. Noi n'amu vedutu-o.

* („*Unu nou divariu francesu*“) a aparutu de curendu la Bucuresci. Acest'a e „Roumanie“, organu politicu, comercialu, financiaru si literariu, care va esí de dóue ori in fia-care luna. Directorulu partii „politic'a interna“ e dlu Constantinu I. Polisu; ér directorulu partii „politica esterna si literatura“ dlu Fridericu Damé.

* („*Unu nou divariu de specialitate*“) a aparutu de curendu la Bucuresci. Acest'a e „Inginerulu“, redactatu de mai multi juni instruiti si activi. Lu-salutámu cu placere.

Teatru.

✕ (In favorulu monumentului lui Eliade) s'a datu la 1 aprile c. n. in sal'a Bosel din Bucuresci o representatiune teatrala de câti-va studinti de la universitate. Éta piesele ce se jocara: „Lilina si Horatiu“, comedia intr'unu actu, — „La Eliade Radulescu“, poesia, — „Doi surdi“, comedia intr'unu actu, — „Adio la patria“, poesia de I. E. Radulescu, — „Mincinosulu“, comedia in dóue acte, tradusa si prelucrata dupa Scribe de St. Velescu.

Musica.

⊙ („*La Taborszky si Parsch*“) in Pesta a aparutu: „Epithalam“, o compositiune pentru violina si fortepianu de Fr. Liszt.

⊙ („*Siese cantece*“) au aparutu de curendu la Táborzsky si Parsch in Pesta, si a nume: „Primula veris“, — „Canteculu fetei“, — „Departé“, — „Bucinulu alpiloru“, — „Cátu de placutu la piciórele tale“, — „Copil'a bolnava.“

⊙ („*Cantaréti'a Cristina Nilson*“) s'a reintorsu de la Moscova la St. Petersburg, incarcata de bogate presenturi. Abonatii din Moscova i-au oferitu unu serviciu de ceaiu splendidu lucratu in gustulu rusu, impreuna cu samovarulu de acel'a-si metalu, totulu in valóre de 16,000 de franci. Fia-care representatiune, ce a datu ea, a fostu platita câte 6200 de franci. Teatrulu din St. Petersburg e redeschisu cu oper'a „Mignon.“ La antâi'a representatiune, dn'a Nilson a fostu rechiamata de 24 de ori, si la a dóu'a de vr'o 30 de ori!

Espositiunea universala de Viena.

△ („*Calendariulu espositiunii*.)“ Pana la 15 aprile lasarea obiecteloru de espositiune in localitátile espositiunii. Pana la 25 aprile arangiarea singuraticeloru obiecte si lasarea in localitátile espositiunii a obiecteloru de agricultura. 26-30 aprile, curatirea localitátiloru si revisiune generala.

△ („*Unu milionu ca obiectu de espositiune*.)“ Unu ôre-cine a facutu urmatóri'a propunere, de a se câstigá dóra si — unu milionu de fl. Sè se espuna la espositiunea din Viena si unu pachetu, care sè contiena unu milionu. Voru fi multi ómeni, cari n'au avutu in manile loru nici odata unu milionu; acestia dara voru platí bucurosu câte unu fl., numai sè li se permita a aredicá acelu pachetu, ca asié sè póta dice si ei, că au avutu in mana unu milionu. Astu-felu apoi se va puté aduná o suma destulu de mare. Planulu e simplu, si nu lipsesce de câtu — milionulu.

△ („*Vinu ospetii!*“) Chiar dupa acum au sositu multi visitatori: comisarii straini si-au deschisu biurourile loru si-au oca siunea de a se incredintiá, că cu multa dificultate va puté avé cine-va locu la diu'a fisa. Proprietarii de stabilimente, ospeluri, birturi, restaurante, au inceputu a lucrá spre indestulirea visitoriloru cu cele necesarie; mîi de persóne se dice că abié potu gasí localuri pentru indestularea dílnica; cu tóte aceste pretiurile articeloru de contumatiune nu s'a pré sporitu. Se cauta a se face cele mai mari inlesniri strainiloru, spre a fi pe deplinu multiamiti in privintia ospitalitáti. Unu mare numeru de locuintie private s'a pusu la dispositiunea strainiloru: sunt ocu-

pate chiar si acele case, cari, in timpul de vera, remaneau desierte. Multe din instituttele private au declarat, ca voru cedá incaperete lorú spre a servi de locuinte profesorilor, lucratorilor si altorú ómeni.

△ (*Loculu rezervatu in palatulu espositiunii pentru productete Statoru-Unite*) este fórté spatiosu, — fiindu intreitu ca acelu de la espositiunea din Paris din 1867, si cu tóte aceste nu e de ajunsu; comisiunea Statoru Unite americane a decisu ca sè mai ocupe in marea curte a palatului inca unu terenu de 2500 metre pe comptulu seu.

△ (*Pentru serviciulu sanitaru*) s'a regulatu ca 11 medici sè fia presinti in permanentia, de la 6 óre diminetia, si pana sér'a candu se nu inchide palatulu, ér poste nópte pentru casuri eventuale, alti 2 medici se voru affá in localulu comisiunii.

△ (*A sositu si comisiunea Japoniei*,) compusa din secretarulu Yamataka si 16 persóne, transportate cu batelulu Thase, care a adusu pe Japonezi la Trieste. De la Japonia a mai venitu si o mare parte de obiecte destinate pentru espositiune. Micado de Japon a acordatu inca o suma de 300 mfi de dolari pentru cheltueli. Principele Aresugava si consiliarulu statului Okuma voru plecá in curendu de la Japonia.

△ (*Pretiturile de transportu pe linielcailorú ferate*) in totu cuprinsulu Monarchiei Austro-Ungare, sa redusu cu 50% chiar de acum, pentru tóte persónele atátu ca visitatori ai espositiunii, câtu si pentru acele ce voru merge in calitate de esponenti. Acésta inlesnire pentru caletori se face si de catra societátile vapórelorú Danubiene din Viena si acea de Lloyd la mergere si inturnare.

Industria si comerciú.

|| (*Societatea „Pester Lloyd“*) a tienutu la 29 martiu adunarea sa generala, in care s'a reportatu si aceea, vinitulu curatu alu-diuariului „Pester Lloyd“ se urca peste sum'a de 40,000 fl.

|| (*O nóuu societate de lucratori romani*) s'a fondatu in lun'a lui ianuaru in Iasi. Scopulu acestei societati este: imbunetatirea stáarii morale si materiale a lucratorilor romani.

|| (*Ceva Americanu.*) Unu tapitieru din America a construitu o saltea (lepedeu), care se întórce ca orologiulu si apoi se pune la ori-ce óra, la care cineva doresce sè se scóle. La ór'a decisa se desface unu arcu, salté'ó arunca pe acelu ce dórme afara din patu si, dupa acésta, se stringe cu totul in cátu, pentru ca sè se culce éra-si cine-va pe ea, trebue sè întórca arculu, candu apoi ea de la sine s'asterne. Inventiunea este fórté buna, inse trebue sè fia cine-va americanu, ca sè se culce si sè dórma liniscitu pe o saltea, sciindu ca la o óra hotarita are a fi aruncatu din patu.

|| (*90 livre de zaharu pentru o livra.*) Lunele trecute intr'unu orasiu alu Germaniei unu lucratoru cumperá diece livre de zaharu prafu, si, esaminandu-lu cu ingrigire, gasi ca negutiatorulu amestecase intr'insulu o livra de varu. Numai de cátu inserá in jurnalulu localu urmatóriele: „Déca negutiatorulu, care, la diece livre de zaharu mi-a vindutu o livra de varu,

nu-mi va aduce livr'a cu care m'a insielatu, i voiú spune numele in acestu jurnalulu.“ A dóu'a dí demineti'a, lucratorulu primí, nu o livra de zaharu prafu, — dar nóue-dieci livre de la atátia negutiatori diferiti cari se temeau toti de a fi declarati de dinsulu, avendu a-si imputá nisce asemene insielatiuni.

Tribunale.

|| (*O drama sangerósa*) s'a esecutatu de curendu la Viena. Unu copilu de 18 ani a omoritu pe mama-sa; cu tóte aceste inse mam'a iubitória nu vré sè marturisésca crim'a fiului seu.

Suvenirea mortiloru.

† (*Elena Lazaru n. Gentiu,*) soci'a dlui Petru Lazaru, parocu gr. or. in Varvizu, comitatulu Biharia, a repausatu la 17 fauru, in etate de 36 ani.

† (*Vasilu Pasca,*) preotu romanu gr. c. alu Hiasiuului, in Banatu, a muritu in etate de 28 ani, dupa casatoria de trei ani.

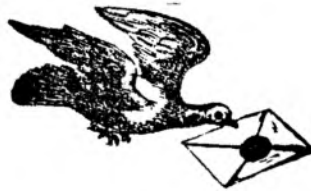
† (*Archiereulu Filaret Scribanu*) a repausatu la 23 martiu c. v. la Iasi.

Calindariu istoricu.

— Aprile. —

5. 1250 Nimicirea si captivarea regelui Ludovicu santulu alu Franciei la Faramia. 1795 Pacea de la Basel intre Francia si Prussia. — 6. 469 (N. de Ch.) Nascerea lui Socrates. 490 (D. Ch.) Mórtea regelui Mathia Corvinulu. 1520 Sanzio Rafael móre. — 7. 451 Attila ocupa si nimicesce Metzulu. 1347 Fundarea universitatii de Praga. 1799 Cagliostro fu condamnatu prin incuistiunea romana la mórté cu focu. — 8. 1341 Petrarca se coronéza in Capitoliu de rege. 1835 Vilelmú Humboldt móre. 1848 Mórtea lui Cajetan Donizetti. — 9. 1241 Invingerea mongoliloru la Liegnitz. 2336 nascerea lui Tamerlan. 1421 Danu III intra in Transilvania. 1827 Conte Capó d'Istria se alege pe cinci ani presiedintele Greciei. — 10. 742 Nascerea lui Carolu celu mare. 1854 Aliantia intre Turci'a si puterile apusene. 1864 Archiducele Maximilianu primesce la Miramare coron'a Mexicului. — 11. 1713 Pacea de la Utrecht. 1806 Nascerea lui Anastasiu Grün.

Post'a Redactiunii.

Deva. A. O. Indata-ce vomu avé spaciú. Dar ast'a se nu te impedece a ni tramite si celelalte. La serbatori nu vomu merge — acolo.

Alba-Iulia. Cei 5 fl. s'au predatu la loculu competinte, dimpreuna cu list'a contributoriloru. Dar . . . ? Intielegi? Séu se vorbimu mai apriatu?

Suplementu: „*Sclavulu Amorului*“, romanu de Iosifu Vulcanu, tom. I. còl'a X.

Proprietariu, redactoru respundiatoru si editoriu: IOSIFU VULCANU.

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi in Pest'a. 1873. Strad'a lui Alesandru nr. 13.

Esemplare complete mai avemu din inceputulu anului trecutú.